

Hoạt động bảo vệ chủ quyền biển, đảo của bộ đội Hải quân Việt Nam hiện nay

Lê Văn Kiều¹

¹ Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng.
Email: kieuhq10081986@gmail.com

Nhận ngày 5 tháng 1 năm 2020. Chấp nhận đăng ngày 2 tháng 3 năm 2020.

Tóm tắt: Biển, đảo Việt Nam là một bộ phận lãnh thổ thiêng liêng của Tổ quốc. Bảo vệ chủ quyền biển, đảo là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và của cả hệ thống chính trị, trong đó bộ đội Hải quân là lực lượng nòng cốt, chủ yếu, có vai trò to lớn. Nhận thức đúng vị trí, tầm quan trọng của biển, đảo đối với công cuộc xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước, Đảng và Nhà nước Việt Nam luôn quan tâm lãnh đạo, đầu tư nhiều mặt cho việc xây dựng lực lượng Hải quân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo, thêm lục địa của Tổ quốc. Đây cũng là yêu cầu tất yếu, khách quan, phù hợp với tình hình thực tiễn và những định hướng phát triển đất nước của Đảng, Nhà nước Việt Nam.

Từ khóa: Bảo vệ biển, đảo, chủ quyền quốc gia, Hải quân.

Phân loại ngành: Triết học

Abstract: The sea and islands of Vietnam are part of the sacred territory of the Fatherland. Protecting the country's sovereignty over the sea and islands is the task of the entire Party, people, army and the whole political system, in which the Navy is the core force, playing a major role. Properly aware of the position and importance of the sea and islands in the national construction, defense and development, the Vietnamese Party and State always pay attention to leading the force, and providing material support in many aspects to build it into a revolutionary, properly organised, well-trained force with sharp military skills, and a modern force, meeting the requirements of how to firmly defend the Fatherland's sovereignty over the sea, islands and continental shelf. That is also an indispensable and objective requirement, which suits the reality and the Party and State's orientations for national development.

Keywords: Protection of the sea and islands, national sovereignty, Navy.

Subject classification: Philosophy

1. Đặt vấn đề

Bộ đội Hải quân là lực lượng nòng cốt bảo vệ chủ quyền quốc gia của Việt Nam trên biển; có nhiệm vụ quản lý và kiểm soát chặt chẽ các vùng biển, đảo chủ quyền của Việt Nam trên Biển Đông; giữ gìn an ninh, chống lại mọi hành vi vi phạm chủ quyền, quyền chủ quyền, quyền tài phán và lợi ích quốc gia của Việt Nam trên biển; bảo vệ các hoạt động bình thường của Việt Nam trên các vùng biển, đảo theo quy định của luật pháp quốc tế và pháp luật Việt Nam; bảo đảm an toàn hàng hải và tham gia tìm kiếm cứu nạn theo pháp luật Việt Nam và các điều ước quốc tế mà Việt Nam tham gia, sẵn sàng hiệp đồng chiến đấu với các lực lượng khác nhằm đánh bại mọi cuộc tiến công xâm lược trên hướng biển.

Ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của bộ đội Hải quân có vai trò rất quan trọng trong việc góp phần giữ vững và phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” của Quân đội nhân dân Việt Nam, thể hiện lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và với Nhân dân. Đồng thời, đó là yếu tố tạo động lực, nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, sẵn sàng chiến đấu, hi sinh bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo, góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa; giúp cho mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân hoàn thiện nhân cách của người quân nhân cách mạng, hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao. Bài viết này phân tích thực trạng bảo vệ chủ quyền biển, đảo và giải pháp nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của bộ đội Hải quân Việt Nam hiện nay.

2. Thực trạng hoạt động bảo vệ chủ quyền biển, đảo của bộ đội Hải quân

Trong những năm qua, Quân chủng Hải quân luôn đặc biệt quan tâm đến chất lượng giáo dục, huấn luyện và rèn luyện bộ đội về mọi mặt nhằm nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo, góp phần tạo nên sức mạnh chiến đấu cho Quân chủng, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao cho. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo đúng đắn, chặt chẽ, sâu sát của Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Hải quân đã “đổi mới cơ chế chỉ đạo, quản lý, điều hành huấn luyện theo hướng tập trung thống nhất, đồng bộ hiệu quả, phân rõ trách nhiệm, không chồng chéo, sát yêu cầu nhiệm vụ từng lực lượng và loại hình đơn vị” [3, tr.4]. Vì vậy, mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân đã nêu cao tinh thần đoàn kết, nỗ lực vượt qua mọi khó khăn, thử thách, hoàn thành nhiệm vụ được giao, góp phần vào nhiệm vụ chung bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

Quân chủng đã nghiêm túc quán triệt và triển khai thực hiện các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, đặc biệt nghiêm túc nghiên cứu và quán triệt nghị quyết, chỉ thị của Trung ương, Bộ Chính trị, Quân ủy Trung ương về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc nói chung, nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo nói riêng, nhất là Nghị quyết số 28-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, Nghị quyết Đại hội XII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ X, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Quân chủng Hải quân lần thứ XII. Tổ chức thực hiện nghiêm túc quy chế lãnh đạo trên các mặt công tác trọng yếu sát với đặc điểm,

chức năng nhiệm vụ của Quân chủng. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 04-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, khoá XI, XII, về Công tác xây dựng Đảng gắn với triển khai Chỉ thị số 05 của Bộ Chính trị và Chỉ thị số 87 của Thường vụ Quân ủy Trung ương về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Do vậy, đại đa số cán bộ, chiến sĩ Hải quân có nhận thức đúng đắn, sâu sắc nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo, phát huy tốt ý thức, trách nhiệm của từng người trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Với những diễn biến hết sức phức tạp, mau lẹ trên biển Đông trong thời gian qua, cùng với sự quan tâm, đầu tư của Đảng, Nhà nước và Bộ Quốc phòng đối với Quân chủng Hải quân, một mặt Quân chủng đã tổ chức tiếp nhận và đưa vào sử dụng nhiều loại trang bị, vũ khí mới, hiện đại như tàu ngầm, tàu mặt nước, không quân Hải quân, tên lửa bờ, ra đa bờ và nhiều loại trang bị, vũ khí hiện đại. Mặt khác, Quân chủng đã phát huy nguồn lực con người sẵn có để nghiên cứu, sáng tạo ra nhiều phương pháp cải tiến trang thiết bị phục vụ cho chiến đấu và công tác huấn luyện sẵn sàng chiến đấu ở các đơn vị trong Quân chủng. Việc tiếp nhận, làm chủ và đưa vào khai thác sử dụng các loại trang bị, vũ khí mới, hiện đại trên đặt ra yêu cầu rất cao đối với mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân trong việc học tập, nghiên cứu để nâng cao tri thức, làm chủ vũ khí trang bị. Bằng sự nỗ lực và ý chí quyết tâm cao, các đơn vị đã bám sát tình hình thực tiễn, tổ chức huấn luyện đồng bộ, tạo điều kiện cho cán bộ, chiến sĩ đi học, nghiên cứu nâng cao trình độ. Về cơ bản các đơn vị trong Quân chủng thực hiện có hiệu quả, tri thức làm chủ vũ khí trang bị của bộ đội

được nâng cao, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu đề ra.

Bên cạnh đó, trong thời gian qua Quân chủng Hải quân đã chủ động nghiên cứu, nắm chắc tình hình, tham mưu đề cho Đảng, Nhà nước, xử lý hiệu quả các tình huống diễn ra trên biển. Nâng cao chất lượng quản lý, kiểm soát vùng biển, đảo thuộc chủ quyền Việt Nam, nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu và sức mạnh chiến đấu của Quân chủng. Bảo vệ vững chắc các mục tiêu chiến lược, các hoạt động kinh tế, thăm dò, khai thác dầu khí. Chủ động triển khai và hoàn thành tốt nhiệm vụ tìm kiếm, cứu nạn, giúp đỡ ngư dân trên các vùng biển, đảo xa bờ. Kịp thời quan sát, trinh sát, phát hiện sớm các động thái trên biển góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định trên các vùng biển, đảo để xây dựng, bảo vệ, phát triển đất nước. Quân chủng thực sự là lực lượng nòng cốt trong đấu tranh quản lý, bảo vệ vững chắc chủ quyền, lợi ích quốc gia, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định trên các vùng biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc. Bởi vậy “chủ quyền, an ninh quốc gia trên biển được giữ vững; công tác tìm kiếm cứu nạn, an toàn hàng hải được đảm bảo; công tác đối ngoại hợp tác quốc tế về biển được triển khai chủ động, toàn diện...” [5, tr.5].

Đảng ủy, Bộ Tư lệnh đều nhất quán trong công tác lãnh đạo đẩy mạnh thực hiện phong trào thi đua Quyết thắng trong toàn Quân chủng góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị được giao. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo tạo chuyển biến quan trọng trong điều chỉnh tổ chức lực lượng phù hợp với nhiệm vụ của từng đơn vị trong Quân chủng được chú trọng. Công tác huấn luyện, đào tạo và rèn luyện; xây dựng chính quy, mẫu mực, chấp hành kỷ luật của bộ đội luôn được chú trọng quan tâm và

đẩy mạnh. Thực hiện tốt công tác hậu cần, kỹ thuật, lao động sản xuất làm kinh tế phục vụ cho nhiệm vụ của đơn vị và cải thiện chất lượng cuộc sống của cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị. Công tác đối ngoại về quốc phòng đã được Quân chủng Hải quân thực hiện tốt, góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định trên biển.

Song song với công tác huấn luyện quân sự, phát triển các mặt về vũ khí, trang thiết bị, hậu cần, kỹ thuật... Quân chủng Hải quân luôn quan tâm nâng cao chất lượng giáo dục, rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống cho bộ đội, đặc biệt đã triển khai đồng bộ, toàn diện các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, lãnh đạo tư tưởng, xây dựng Quân chủng vững mạnh về chính trị, nhằm nâng cao ý thức chính trị, ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo cho từng cán bộ, chiến sĩ. Theo đó, Quân chủng đã “đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, giáo dục truyền thống; quán triệt cho bộ đội nắm vững quan điểm, chủ trương của Đảng về nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới” [4, tr.4]. Công tác quán triệt, học tập các Nghị quyết của Đảng, thực hiện Chỉ thị số 05 của Bộ Chính trị, Chỉ thị số 87 của Thường vụ Quân ủy Trung ương về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và Cuộc vận động, “Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh bộ đội Cụ Hồ - Người chiến sĩ Hải quân” trong toàn Quân chủng được đẩy mạnh. Triển khai thực hiện có hiệu quả ký kết phối hợp tuyên truyền biển đảo và thu hút nguồn lực với 15 cơ quan Trung ương và 58 tỉnh, thành trong cả nước. Công tác phối hợp tuyên truyền trên báo chí luận bảo đảm đúng tôn chỉ, mục đích, phản ánh kịp thời hoạt động của

Quân chủng Hải quân trong thực hiện các nhiệm vụ. Vì vậy, kết quả đạt được là không nhỏ. Đại đa số cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị Hải quân có phẩm chất đạo đức tốt, ý thức giác ngộ cách mạng cao, yên tâm thực hiện tốt nhiệm vụ; có mục tiêu, lý tưởng rõ ràng, nhận thức tốt yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc nói chung, yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo nói riêng. Cùng với quá trình học tập, huấn luyện, rèn luyện và thực hiện nhiệm vụ, cán bộ, chiến sĩ Hải quân đã trưởng thành về mọi mặt, thể hiện lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, Nhà nước và nhân dân; có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, ý chí quyết tâm cao, chấp hành nghiêm kỷ luật, sẵn sàng chấp nhận hy sinh để bảo vệ chủ quyền biển, đảo, thềm lục địa Tổ quốc. Đa số cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị Hải quân nhận thức đúng đắn về nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Nhận thức đúng và đầy đủ nội dung bảo vệ chủ quyền biển, đảo, theo quan điểm của Đảng, đó là bảo vệ vững chắc chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, quyền chủ quyền, quyền tài phán quốc gia trên biển, đảo của Việt Nam; bảo vệ lợi ích quốc gia dân tộc trên vùng biển, đảo và thềm lục địa của Việt Nam; bảo vệ an ninh chính trị, an ninh xã hội, an ninh kinh tế, an ninh văn hóa - tư tưởng trên biển, đảo thuộc chủ quyền Việt Nam; bảo vệ môi trường hòa bình, ổn định và phát triển trên biển, đảo thuộc chủ quyền Việt Nam.

Bên cạnh đó, sự chuyển biến tích cực về tình cảm của cán bộ, chiến sĩ Hải quân đối với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo rất sâu sắc; rộng hơn nữa là tình cảm sâu sắc đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, đối với Đảng, đối với nhân dân. Đây là kết quả của quá trình giáo dục, bồi dưỡng của các chủ thể

nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo cho bộ đội, đó là kết quả tất yếu của sự nỗ lực, cố gắng không ngừng của mỗi cá nhân cán bộ, chiến sĩ trong quá trình học tập, huấn luyện, rèn luyện tại đơn vị. Đồng thời, niềm tin của bộ đội Hải quân đối với sự nghiệp bảo vệ chủ quyền biển, đảo luôn được củng cố và tăng cường. Cơ bản cán bộ, chiến sĩ Hải quân tin tưởng tuyệt đối vào đường lối, quan điểm của Đảng trong sự nghiệp lãnh đạo cách mạng Việt Nam, có niềm tin mãnh liệt vào chế độ xã hội chủ nghĩa mà Đảng và Nhân dân đã lựa chọn, có niềm tin tất thắng vào sự nghiệp cách mạng của dân tộc, tin vào sự lớn mạnh, trưởng thành của Quân chủng Hải quân và sự nghiệp bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo của toàn thể dân tộc Việt Nam. Hầu hết cán bộ, chiến sĩ Hải quân thể hiện được ý chí quyết tâm cao trong thực hiện đường lối, chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với nhiệm vụ quốc phòng, an ninh. Xác định bản thân họ là chủ nhân, người trực tiếp thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Do vậy, ở mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân luôn thể hiện ý chí quyết tâm cao, vượt qua mọi khó khăn, thử thách để hoàn thành tốt nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

Tuy nhiên, thời gian qua bên cạnh những kết quả đạt được là cơ bản của bộ đội Hải quân trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo, vẫn còn tồn tại một số hạn chế về ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của một số cán bộ, chiến sĩ. Trong quá trình học tập, huấn luyện, rèn luyện một số cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị cơ sở nhận thức về nội dung, yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo còn hạn chế; sự hiểu biết chủ trương, quan điểm của Đảng về

chủ quyền biển, đảo; nghiệp vụ và kinh nghiệm xử lý các tình huống xảy ra trên biển còn hạn chế; tinh thần, thái độ, trách nhiệm và tình cảm trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo chưa cao; ý chí quyết tâm trong thực hiện nhiệm vụ ở một số cán bộ, chiến sĩ chưa thật sự rõ ràng. Một số ít cán bộ và chiến sĩ nhận thức chưa sâu sắc quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, luật pháp của Nhà nước về nhiệm vụ quốc phòng, an ninh, trong đó có nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Họ còn băn khoăn, thậm chí còn hoài nghi về chủ trương, biện pháp bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Đảng, Nhà nước hiện nay. Sự thiếu tin tưởng này mặc dù là số ít, nhưng là một vấn đề đáng quan tâm về ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của cán bộ, chiến sĩ. Bên cạnh đó, có thời điểm còn một số cán bộ, chiến sĩ có suy nghĩ tiêu cực, nghi ngờ về khả năng bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo của Đảng, Nhà nước và quân đội, dẫn tới giảm sút ý chí chiến đấu, tính tích cực trong đấu tranh chống các quan điểm sai trái bị hạn chế.

3. Giải pháp đẩy mạnh hoạt động nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của bộ đội Hải quân

Một là, tiếp tục bồi dưỡng nâng cao tri thức về nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc cho cán bộ, chiến sĩ Hải quân. Đây là nội dung hết sức cơ bản và quan trọng nhằm giúp cho mỗi cán bộ, chiến sĩ ở các đơn vị trong Quân chủng Hải quân có được lượng tri thức cần thiết, quan trọng về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc nói chung, bảo vệ chủ quyền biển, đảo nói riêng. Bồi dưỡng nâng cao tri thức bảo vệ chủ quyền biển,

đảo cho bộ đội là các chủ thể có liên quan bằng cách thức, biện pháp khác nhau tác động tới bộ đội để họ hiểu, nhận thức đúng quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước đối với nhiệm vụ quốc phòng, an ninh, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ chủ quyền biển, đảo; về bản chất âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch đối với cách mạng Việt Nam, nhận thức sâu sắc về truyền thống bảo vệ chủ quyền biển, đảo của dân tộc Việt Nam, của Bộ đội Hải quân. Bồi dưỡng những tri thức để mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân có được sự am hiểu về quy tắc hoạt động của các ngành, lực lượng trong và ngoài nước tại các vùng biển, đảo; hiểu biết về luật biển quốc tế, luật biển các nước trong khu vực có biển tiếp giáp với Việt Nam và Luật Biển Việt Nam; có tri thức về các biện pháp tác chiến trên biển, v.v..

Để việc bồi dưỡng nâng cao tri thức về nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo cho cán bộ, chiến sĩ Hải quân đạt kết quả tốt phải thông qua các hoạt động, như: hoạt động huấn luyện, rèn luyện; hoạt động dạy và học; hoạt động thực hiện nhiệm vụ ở các đơn vị làm cho mọi cán bộ, chiến sĩ đều hướng tới nhiệm vụ chung bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Bên cạnh đó, hoạt động tự học tập, tự rèn luyện của cán bộ, chiến sĩ đóng vai trò quan trọng nâng cao tri thức về nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc.

Hai là, thường xuyên củng cố tình cảm, xây dựng niềm tin và ý chí quyết tâm bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc cho cán bộ, chiến sĩ Hải quân. Ngoài tri thức thì tình cảm, niềm tin và ý chí quyết tâm là cấu trúc của ý thức ở mỗi cá nhân, đồng thời là phẩm chất bên trong của mỗi người. Đây là những yếu tố rất quan trọng, cần thiết và không thể thiếu, giúp cho họ thực hiện tốt

nhiệm vụ được giao. Nếu không có tình cảm, niềm tin và ý chí quyết tâm thì không thực hiện được bất cứ việc gì chứ chưa nói đến nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ chủ quyền biển, đảo đầy gian nan, vất vả. Vì thế, cần thường xuyên củng cố tình cảm, xây dựng niềm tin mãnh liệt và ý chí quyết tâm cao trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc cho mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân.

Củng cố tình cảm bảo vệ chủ quyền biển, đảo cho cán bộ, chiến sĩ Hải quân là làm cho họ có tình yêu đối với quê hương, đất nước, gắn với yêu biển, đảo, yêu tàu, yêu trạm, thương yêu đồng chí đồng đội, đoàn kết với ngư dân sống trên biển, đảo; thực hiện phương châm “tàu, trạm là nhà, biển đảo là quê hương”.

Xây dựng niềm tin bảo vệ chủ quyền biển, đảo cho cán bộ, chiến sĩ là làm cho họ tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo Đảng Cộng sản Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa nói chung, lãnh đạo bảo vệ chủ quyền biển, đảo nói riêng. Tin tưởng vào sức mạnh của Quân đội nhân dân Việt Nam, tin vào sự lớn mạnh, trưởng thành của bộ đội Hải quân đối với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Niềm tin là một tiêu chí rất cơ bản và quan trọng, một khi niềm tin ăn sâu, bám rễ trong mỗi người sẽ trở thành động lực thúc đẩy họ vượt qua mọi khó khăn, gian khổ hoàn thành nhiệm vụ và yêu cầu bảo vệ chủ quyền biển, đảo.

Xây dựng ý chí quyết tâm cao trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo cho cán bộ, chiến sĩ Hải quân là xây dựng ở họ lòng dũng cảm, sự nhiệt huyết, quyết tâm trong huấn luyện và học tập chiếm lĩnh tri thức, đặc biệt là tri thức về bảo vệ chủ quyền biển, đảo; ý chí quyết tâm trong

rèn luyện và chấp hành quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng về nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo; ý chí quyết tâm chấp hành pháp luật nhà nước, ý chí chấp hành kỷ luật quân đội và quy định của đơn vị trong quá trình học tập, công tác; quyết tâm của họ vượt qua mọi khó khăn, gian khổ và thử thách mỗi khi đối mặt ngoài biển, đảo xa xôi; kiên cường bám biển, bám đảo, bám ngư dân, đấu tranh không khoan nhượng với các loại tội phạm, đối tượng vi phạm chủ quyền, quyền chủ quyền, quyền tài phán trên biển, đảo nhằm bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo trong mọi tình huống.

Ba là, tăng cường giáo dục truyền thống cách mạng, truyền thống quân đội, truyền thống Hải quân, truyền thống đơn vị cho bộ đội. Đây là nhiệm vụ rất quan trọng đối với việc nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của chiến sĩ Hải quân. Bởi lẽ, giáo dục truyền thống giúp cho mỗi cán bộ, chiến sĩ hiểu được đất nước, quân đội, Hải quân và đơn vị mình có được thành tựu như ngày hôm nay là nhờ vào sự phấn đấu, cống hiến, hi sinh của các thế hệ đi trước; để mỗi cán bộ, chiến sĩ ôn cũ biết mới, không có cũ thì không có mới, đồng thời thấy được những nét đẹp, chiến công, thành tích của dân tộc Việt Nam, quân đội, Hải quân và của đơn vị mình trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Một khi bộ đội hiểu biết sâu sắc truyền thống cách mạng, truyền thống quân đội, truyền thống Hải quân, họ sẽ phát huy truyền thống đó trong thực hiện nhiệm vụ học tập, huấn luyện, rèn luyện.

Nội dung giáo dục truyền thống cách mạng, truyền thống quân đội, truyền thống Hải quân, truyền thống đơn vị cho bộ đội cần tập trung vào giáo dục truyền thống kiên cường, bất khuất của dân tộc Việt Nam

trong chống giặc ngoại xâm; truyền thống quyết chiến, quyết thắng của quân đội; truyền thống “Chiến đấu anh dũng, mưu trí, sáng tạo, làm chủ vùng biển, quyết chiến, quyết thắng” của Hải quân; truyền thống của từng đơn vị. Qua giáo dục những nội dung truyền thống trên sẽ hình thành thêm những tri thức quý báu, củng cố vững chắc tình cảm gắn bó của cán bộ, chiến sĩ, khơi dậy niềm tự hào dân tộc, tự hào về bản thân họ là chiến sĩ Hải quân góp phần vào sự nghiệp bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo của Tổ quốc. Bên cạnh giáo dục truyền thống cần “thường xuyên kết hợp chặt chẽ phong trào thi đua quyết thắng với học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tiếp tục đẩy mạnh cuộc vận động “Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội cụ Hồ” [1, tr.5].

Bốn là, tích cực hóa nhân tố chủ quan của cán bộ, chiến sĩ Hải quân trong nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo hiện nay. Đây là giải pháp quan trọng có ý nghĩa quyết định đối với quá trình nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của họ. Giải pháp này sẽ khơi dậy và huy động những phẩm chất, đức tính của mỗi cán bộ, chiến sĩ trong quá trình huấn luyện, học tập, rèn luyện để hình thành tri thức, tạo động cơ, niềm tin và ý chí quyết tâm đối với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Hơn nữa, quá trình nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của cán bộ, chiến sĩ Hải quân hiện nay là một quá trình có kế hoạch cụ thể, thống nhất biện chứng giữa nhiều yếu tố khách quan lẫn chủ quan. Trong đó, những yếu tố mang tính chất chủ quan đóng vai trò quyết định đến việc nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của họ.

Mỗi cán bộ, chiến sĩ phát huy tính tích cực, tự giác trong học tập, huấn luyện, rèn luyện nâng cao trình độ tri thức, tình cảm, niềm tin và ý chí quyết tâm bảo vệ

chủ quyền biển, đảo hiện nay. Tính tích cực, tự giác của cán bộ, chiến sĩ trong học tập, huấn luyện, rèn luyện phát huy tốt sẽ huy động được các nhân tố bên trong, như: nhận thức, tình cảm, niềm tin, ý chí quyết tâm tạo cơ sở, động lực chuyển hóa các yếu tố khách quan thành hành động của họ trong quá trình lĩnh hội tri thức. Nếu cán bộ, chiến sĩ phát huy tốt tính tích cực, tự giác trong học tập, huấn luyện và rèn luyện họ sẽ nâng cao vốn tri thức vô cùng phong phú, củng cố thêm tình cảm, niềm tin và ý chí quyết tâm. Do vậy, để nâng ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo cần phát huy tính tích cực, tự giác trong học tập, huấn luyện và rèn luyện của mỗi cán bộ, chiến sĩ. Bên cạnh đó, phát huy tính tích cực của cán bộ, chiến sĩ Hải quân tham gia các hoạt động đấu tranh, phê phán quan điểm sai trái của các thế lực thù địch về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo sẽ góp phần nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo của bộ đội.

4. Kết luận

Trước những diễn biến phức tạp, khó lường về vấn đề tranh chấp chủ quyền quốc gia trên biển ở khu vực Biển Đông, đồng thời để thực hiện thắng lợi mục tiêu: “Kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ vững chắc biên giới và chủ quyền biển, đảo, vùng trời của Tổ quốc” [2, tr.148], đòi hỏi mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân phải không ngừng nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biển, đảo. Đó cũng là vũ khí sắc bén để mỗi cán bộ, chiến sĩ Hải quân trong bất luận điều kiện hoàn cảnh nào, dù khó khăn, gian khổ đến đâu vẫn luôn vững vàng, kiên định,

luôn sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Bên cạnh đó, vấn đề đặt ra cho Quân chủng Hải quân hiện nay là phải tiếp tục tập trung tuyên truyền về hoạt động bảo vệ chủ quyền biển, đảo và các hoạt động khác của bộ đội Hải quân. Khẳng định chủ quyền quần đảo Hoàng Sa, Trường Sa; kết quả thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo, thêm lục địa thiêng liêng của Tổ quốc của các đơn vị, nhất là các đơn vị đóng quân trên các đảo, nhà giàn và các đài trạm ra đa để kịp thời khích lệ động viên cán bộ, chiến sĩ yên tâm, nêu cao ý thức trách nhiệm, gắn bó với đơn vị, quyết tâm hoàn thành trọng trách cao cả của “Người chiến sĩ Hải quân” là bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc.

Tài liệu tham khảo

- [1] Lương Cường (2019), “Hướng nội dung thi đua vào xây dựng Quân chủng Hải quân thực sự là nòng cốt trong bảo vệ chủ quyền biển đảo”, Tạp chí *Hải quân*, số 6.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [3] Nguyễn Hoài Nam (2018), “Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng huấn luyện đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển đảo”, Tạp chí *Hải quân*, số 6.
- [4] Nguyễn Hoài Nam (2019), “Xây dựng Quân chủng Hải quân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đáp ứng yêu cầu bảo vệ chủ quyền biển đảo”, Tạp chí *Hải quân*, số 6.
- [5] Đảng Cộng sản Việt Nam (2018), *Văn kiện Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng.

